

Werkt voor provincies

BIJ12 jaarverslag en jaarrekening 2020

Definitief, vastgesteld door IPO-bestuur van 20 mei 2021 en goedgekeurd door de Algemene Vergadering van 28 juni 2021

Inhoud

Leeswijzer.....	3
1 Directieverslag	4
1.1 Financiële aspecten	4
1.2 Belangrijke ontwikkelingen BIJ12 in 2020	4
2 Wat hebben we bereikt?	8
2.1 Expertiseteam Stikstof en Natura 2000	8
2.2 Natuurinformatie en -monitoring	9
2.3 Natuurbeheer	10
2.4 NDFF	11
2.5 Faunazaken	11
2.6 AdviesCommissie Schade Grondwater	11
2.7 GBO Provincies.....	12
2.8 Overhead en Interne organisatie	13
3 Algemene uitgangspunten voor financiële verslaglegging	14
3.1 Richtlijn voor verslaglegging	14
3.2 Personele kosten	14
3.3 Fiscaliteit	14
3.4 Reserves en voorzieningen.....	14
3.5 Risicobeheersing en voorkomen van fraude	16
4 Wat heeft de uitvoering van activiteiten gekost?	17
4.1 Balans BIJ12 2020	17
4.2 Staat van baten en lasten 2020	17
5 Toelichting op de Staat van baten en lasten 2020	20
5.1 Lasten	20
5.2 Baten: verdeelsleutels en bijdragen provincies	23
6 Resultaatbestemming.....	24
7 Sociaal jaarverslag	25
7.1 HRM beleid	25
7.2 Ondernemingsraad (OR).....	26
7.3 Formatie.....	26
Bijlage A: Rekening courant Faunafonds inclusief uitvoering ganzenregeling.....	27
Bijlage B: Resultaat 2020 per unit	28

Leeswijzer

De jaarrekening van BIJ12 is onderdeel van de geconsolideerde jaarrekening van de vereniging IPO. Om inzicht te bieden in het financiële resultaat van BIJ12 is ter aanvulling op de geconsolideerde jaarrekening, voorliggend verantwoordingsdocument opgesteld.

Voor de verantwoording over 2020 zijn het jaarverslag en de jaarrekening van BIJ12 samengevoegd tot één verantwoordingsdocument over de uitgevoerde activiteiten én de financiële resultaten. Basis voor de toelichting zijn de BIJ12-Meerjarenagenda 2020-2023/Jaarplan 2020 die het IPO bestuur op 1 oktober 2019 vaststelde, de Voorjaarsnota 2020 die het IPO-bestuur op 28 mei 2020 vaststelde en de Najaarsnota 2020 die het IPO-bestuur op 7 oktober 2020 vaststelde. Na de vaststelling door het IPO-bestuur, keurde de Algemene Vergadering van het IPO deze ook goed.

De jaarverantwoording bevat de volgende hoofdstukken:

1. Het directieverslag met de belangrijkste ontwikkelingen in 2020
2. De verantwoording over de activiteiten van het jaarplan 2020
3. De uitgangspunten voor de financiële verslaglegging
4. De balans en Staat van Baten en Lasten per 31-12-2020
5. Een toelichting op de Staat van Baten en Lasten per organisatieonderdeel. Deze toelichting bevat de financiële toelichting op het resultaat per onderdeel
6. De voorgestelde bestemming van het rekeningresultaat
7. Het sociaal jaarverslag

1 Directieverslag

Op 9 oktober 2013 is besloten tot oprichting van een gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie voor uitvoerende taken van de provincies. Vanaf 1 januari 2014 is de organisatie operationeel onder de naam BIJ12. In 2015 is op verzoek van de provincies het secretariaat van de Adviescommissie Schade Grondwater (ACSG), dat voorheen onderdeel was van DLG (Dienst Landelijk Gebied), toegevoegd aan BIJ12. Daarna zijn geen nieuwe bedrijfsonderdelen meer toegevoegd.

BIJ12 is ondergebracht bij de Vereniging IPO die hiermee bestaat uit het IPO-bureau in Den Haag en BIJ12.

1.1 Financiële aspecten

De financiële afstemming gebeurde in 2020 volgens de vastgestelde governance van IPO/BIJ12. Er is periodiek overlegd over de uitvoering van de activiteiten en projecten met de ambtelijke portefeuillehouders en er zijn voorstellen besproken in de diverse provinciale adviescommissies. De afstemming met de provincies op financieel gebied vond middels de technische briefings die in IPO-verband worden georganiseerd, plaats.

Voor de bestuurlijke besluitvorming zijn de plannings van de P&C-producten van het IPO-bureau en BIJ12 op elkaar afgestemd en worden in ieder geval de jaarrekeningen van BIJ12 en het IPO-bureau geconsolideerd.

Het resultaat van 2020 exclusief onttrekkingen aan de reserves betreft een overschot van €0,79 miljoen op de totale begroting 2020 van €52,5 miljoen. Inclusief de geplande onttrekkingen aan de bestemmingsreserves waar bij de Najaarsnota 2020 toe is besloten, is het overschot €0,86 miljoen. In paragraaf 3.5 worden de onttrekkingen aan de bestaande reserves toegelicht. De voorgestelde restitutie bedraagt hiermee €0,86 miljoen. Het overschot is hoofdzakelijk toe te rekenen aan het onderdeel Natuurinformatie en Natuurbeheer, de overige onderdelen van BIJ12 laten een klein overschot zien.

Voor de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFP), waarvoor de verantwoordelijkheid van de uitvoering bij BIJ12 is ondergebracht, stelden de consortiumpartijen van de NDFP een aparte begroting 2020 vast. Daarom vindt de verantwoording over het resultaat van de NDFP separaat plaats aan de consortiumpartijen (waarin het IPO vertegenwoordigd is). In de jaarrekening van BIJ12 is het provinciale aandeel in de NDFP verantwoord. Over 2020 is er door de NDFP een overschot van €574.000 gerealiseerd. Dit overschot wordt toegevoegd aan het bestemmingsfonds NDFP.

1.2 Belangrijke ontwikkelingen BIJ12 in 2020

Security

In 2020 werd duidelijk dat een aantal applicaties die door BIJ12 worden beheerd, kwetsbaarheden bevatten die van dermate ernstige aard zijn dat drastische maatregelen zijn ingezet om ze op een kwalitatief aanvaardbaar niveau te krijgen. Acties die voor de korte termijn mogelijk waren, zijn direct uitgevoerd. Er is extra ICT-capaciteit ingezet om te werken aan maatregelen om kwetsbaarheden in de applicaties op te lossen. Deze expertise heeft BIJ12 onvoldoende zelf in huis en zijn nodig om de maatregelen versneld te kunnen nemen. Ook zijn extra securitymaatregelen ingezet bij de technisch beheerder die niet voorzien waren. In 2021 wordt verder invulling gegeven aan een structurele oplossing.

Coronacrisis

Vanaf de start van de Coronacrisis was het vergader- en ontmoetingscentrum van BIJ12 grotendeels gesloten. De medewerkers deden hun werkzaamheden vrijwel geheel vanuit huis. Het kantoor was periodes één of twee dagen per week geopend voor medewerkers voor wie het wenselijk of noodzakelijk was hun werkzaamheden op kantoor uit te voeren. Hiervoor is het kantoor 'Corona-proof' ingericht en zijn diverse maatregelen genomen om veilig en gezond in ons kantoor te kunnen werken, uitgaande van de 1,5 meter samenleving. Ook werd aan medewerkers verschillende faciliteiten geboden om goed en veilig thuis te werken. Ze ontvingen hiervoor twee keer een incidentele vergoeding en konden het IKB inzetten. Daarnaast konden medewerkers computerschermen, bureaustoelen en dergelijke in bruikleen krijgen.

Het thuiswerken krijgt wel steeds meer impact op het welzijn van de medewerkers en heeft implicaties voor de effectiviteit in samenwerking binnen de teams en met de omgeving. Ondanks dat er vanuit huis 'gewoon' is doorgewerkt, bleek het in de praktijk met name lastig om ontwikkelprojecten waar in samenwerking met provincies en partners aan gewerkt wordt, in het reguliere tempo te realiseren. Dit leidde op onderdelen tot vertraging. Ook opleidings- en teambuildingstrajecten vertraagden.

In 2020 was veel aandacht voor het verbinden van de medewerkers met elkaar en met BIJ12 en was er bijvoorbeeld een alternatieve invulling voor het jaarlijkse uitje en het vieren van Sinterklaas en Kerst.

Onder aansturing van de directiesecretaris is er een 'Coronawerkgroep' van medewerkers. Deze adviseert het management over onder meer de genomen en te nemen maatregelen. In deze groep zijn onder meer HR, de ondernemingsraad en een communicatiemedewerker vertegenwoordigd.

Expertiseteam Stikstof en Natura 2000

In het eerste kwartaal werden belangrijke stappen gezet in de vorming van een Interprovinciale Programmaorganisatie Stikstof (IPS). In maart is het Organisatieplan voor de IPS vastgesteld en in april stemden de GS'en van de twaalf provincies in met de bijbehorende financiering. De IPS betreft een samenwerkingsprogramma tussen en voor de twaalf provincies, met voorbereiding van de bestuurlijke besluitvorming door het IPO bureau en ondersteuning vanuit BIJ12. De ondersteuning vanuit BIJ12 kreeg daarbij vorm vanuit het Expertiseteam Stikstof en Natura 2000 en had daarbij betrekking op zowel de inbreng van specialistische kennis als project- en procesondersteuning via expertise. De behoefte aan deze ondersteuning kwam bovenop de structurele taken als uitvloeisel van het PAS. Deze laatste zijn taken op het vlak van beheer bijdrage AERIUS provincies, gebruikersondersteuning via advisering, kennismanagement en procesondersteuning.

Groeiende behoefte aan ondersteuning:

Gaande het jaar werd de behoefte aan ondersteuning van de IPS op verzoek van provincies en in afstemming met de ambtelijk opdrachtgever en programmamanager, steeds groter. De opgaven binnen het dossier namen toe en het lukte provincies lang niet altijd om in de gewenste personele bijdrage aan IPS te voorzien. Deze kreeg gezien de programmaorganisatie veelal vorm via inhuur en resulteerde in een ruime verdubbeling van het Expertiseteam Stikstof en Natura 2000. Naast de inzet voor ondersteunende taken vanuit BIJ12 werden ook medewerkers op inhuurbasis geworven op het vlak van programmabeheersing- en ondersteuning voor de programmasturing vanuit het IPO bureau. Er werd de nodige tijd geïnvesteerd in het vinden van de juiste kandidaten in een markt die schaars is op het vlak van kennis van het stikstofdossier. Zowel voor de BIJ12-inzet als de IPO-inzet lukte het om te voorzien in een goede en op het dossier ingewerkte groep aan adviseurs, projectleiders, ondersteuners en dergelijke.

Inzet AERIUS kwetsbaar:

Belangrijke uitzondering hierbij betrof de benodigde inzet op het vlak van het rekenmodel AERIUS en de diverse daarbinnen te onderscheiden instrumenten ter ondersteuning van beleid en vergunningverlening. Deze vergt inzet van zeer specialistische kennis die zeer schaars is in de markt. Daarbij is getracht via de AC Stikstof en vervolgens de Kring van Provinciesecretarissen in versterking vanuit provincies zelf te voorzien, maar dit bleek maar beperkt mogelijk. Hierdoor is sprake van een te grote afhankelijkheid van enkele externe adviseurs vanuit BIJ12. Vanwege een verdere toename aan wensen vanuit provincies, zoals een regionaal stikstof registratiesysteem, worden maatregelen voorbereid om deze ontwikkelingen te kunnen beheersen. Opleiding en investering in structurele bezetting vormen hierbij belangrijke pijlers. Het landelijke Informatiepunt kan hierbij met haar taken op het vlak van campus (opleiding, informatiebijeenkomsten) en helpdesk (kennisdeling en -borging), een belangrijke rol vervullen.

Tenslotte verdient vermelding dat voor dit Informatiepunt een aanvullende opdracht vanuit het Rijk ontstond, waarmee deze als landelijk informatiepunt is gaan fungeren. Iedereen kan daar terecht voor stikstofgerelateerde vragen.

Ontwikkeling GBO

Naast de ontwikkeling rondom de security (zie hierboven), kan worden vermeld dat het afgelopen jaar gewerkt is aan voorstellen voor de ontwikkeling van GBO.

De Europese aanbesteding van het technisch beheer is in 2020 gestart, waarbij ook een professionele regievoering naar de latende en ontvangende leverancier van eminent belang is. Na de transitie moet de nieuwe regievoering binnen de organisatie geborgd zijn.

NDFF

In opdracht van het Consortium Nationale Databank Flora en Fauna (provincies, ministerie LNV en terreinbeherende organisaties) is in 2018 gestart met een verandertraject voor de NDFF, gericht op een toekomstbestendige organisatie en financiering van de databank, zodanig dat de informatiepositie van de provincies wordt versterkt in het natuurdomein. Op 4 juni 2020 gaf de BAC VP een positief advies over het voorstel voor de financiering en organisatie van de transitie. De financiële consequenties hiervan zijn verwerkt in de begroting van het IPO voor 2021. Deze begroting is vastgesteld door het IPO-bestuur van 7 oktober 2020 en goedgekeurd door de Algemene Vergadering van 2 november 2020. Op basis van dit besluit is eind 2020 de transitie voorbereid en wordt deze in 2021 ingezet. In 2021 worden de keuzes die provincies maken over sturing en financiering van de NDFF, geïmplementeerd in de begroting en het werkplan van BIJ12.

Regeling drugsafvaldumpingen

Het IPO-bestuur besloot in haar vergadering van 25 juni 2020 de uitvoering van de subsidieregeling voor het opruimen van drugsafvaldumpingen voor de twaalf provincies, vanaf 1 januari 2021 bij BIJ12 onder te brengen. In 2020 is de regeling voor alle provincies (met uitzondering van Gelderland) nog uitgevoerd door de provincie Noord-Brabant.

Het ministerie van Justitie en Veiligheid stelt hiervoor jaarlijks €1 miljoen beschikbaar, tot en met 2024. BIJ12 bereidde de uitvoering in 2020 voor, zodat vanaf 1 januari 2021 de uitvoering daadwerkelijk van start kon.

De uitvoering van de regeling wordt gefinancierd via het provinciefonds middels een jaarlijkse decentralisatie-uitkering. BIJ12 stuurt jaarlijks een factuur ter hoogte van het bedrag van de decentralisatie-uitkering aan de twaalf provincies, zodat BIJ12 de regeling kan uitvoeren en de gedupeerden een subsidie voor het opruimen van het afval kan geven.

Landelijk Overleg Wolf

Medio 2020 verzocht een aantal maatschappelijke partijen provincies om een landelijke wolvencommissie in te stellen. De BAC VP besloot in oktober 2020 om een landelijk overleg wolven (LOW) in te stellen. Het secretariaat van dit overleg is bij BIJ12 belegd.

Eind 2020 vond een startbijeenkomst plaats. Verwacht wordt circa 3 tot 4 keer per jaar bijeen te komen. De te agenderen onderwerpen van het LOW worden nog nader bepaald. Het betreft in ieder geval het leveren van een bijdrage aan de actualisering van het Interprovinciale wolveplan.

ACSG (AdviesCommissie Schade Grondwater)

Het aantal verzoeken om onderzoek voor de ACSG en de omvang daarvan, nam de afgelopen jaren sterk toe (van 17 in 2017 naar 35 in 2020). Daarnaast is in 2019 en 2020 bij het invullen van de formatie gebleken dat het werven van geohydrologen lastig is. Dit alles resulteerde erin dat het secretariaat een prioritering aanbracht in de in behandeling zijnde verzoeken om onderzoek. Ook zijn enkele (circa 10) onderzoeken on-hold gezet. In die gevallen zijn zowel de schademelder, de vermeende schadeveroorzaker en de betreffende provincie hiervan op de hoogte gesteld.

Nederlands Hydrologisch Instrumentarium

Het IPO-bestuur stemde in met deelname aan het Nederlands Hydrologisch Instrumentarium (NHI). De financiële bijdrage van de provincies aan het instrumentarium zelf valt buiten de begroting van BIJ12 (kassiersfunctie IPO). De vertegenwoordiging van provincies in de projectgroep NHI wordt ingevuld vanuit de unit GBO. Naar verwachting kan hier vanaf begin 2021 invulling aan worden gegeven.

Document Management Systeem

Met de implementatie van de nieuwe kantoorautomatisering, eind 2019, was de weg vrij voor verdere ontwikkeling van het Document Management Systeem (DMS). Na afronding van de eerste fase met de oplevering van een landingspagina en de keuze voor een aanpak, startte de tweede fase met het in sprints gefaseerd migreren van de units en projecten naar het nieuwe DMS. In 2021 wordt het project afgerond.

Huisvesting

In 2019 is aangegeven dat door de toename van het aantal werkzaamheden voor de provincies en door de toename van het gebruik van het vergader- en ontmoetingscentrum voor de provincies, de huisvesting van BIJ12 niet meer toereikend was. Uiteindelijk nam het IPO bestuur op 25 juni 2020 een voorgenomen besluit om BIJ12 te verhuizen naar het provinciehuis van Utrecht. Op 24 september 2020 bracht de Ondernemingsraad – mede op basis van een enquête onder de gebruikers van het vergader- en ontmoetingscentrum – een negatief advies uit over dit voorgenomen besluit. Het IPO-bestuur besloot op 7 oktober 2020 haar besluit op te schorten en koos ervoor eerst een toekomstvisie voor BIJ12 vast te stellen. Dit gebeurt in het eerste kwartaal

van 2021. Hierna wordt een actueel voorstel voor onze huisvesting- waarbij ook rekening wordt gehouden met de laatste ontwikkelingen én de gevolgen van COVID-19 –voorgelegd aan het IPO-bestuur en aansluitend aan de AV.

Helpdesk

Binnen BIJ12 zijn er meerdere helpdesks. Deze zijn verschillend ingericht en er worden verschillende systemen gebruikt om de vragen en antwoorden te registreren. In 2020 is gestart met het toewerken naar één centrale helpdesk voor BIJ12. Het gaat dan vooral om het eenduidig afhandelen en registreren van vragen die BIJ12 telefonisch of per e-mail ontvangt en het gebruik van eenzelfde ticketingsysteem hiervoor. In september startte een projectleider voor de implementatie van deze gemeenschappelijke helpdesk. Er is inmiddels gekozen voor een ticketingsysteem (Topdesk) en de inrichting van de telefonie.

In 2021 vindt de implementatie van de helpdesk gefaseerd plaats en richt zich in eerste instantie op Stikstof en Natura 2000 en op Faunazaken.

Ontwikkeling en koers BIJ12

Om de interne samenwerking verder te verbeteren, werden in 2018 de sterke interne werkprocessen in beeld gebracht. Dit zijn:

1. Project- en procesondersteuning
2. Ontwikkeling van applicaties en voorzieningen voor uitvoering
3. Beheren van databases en applicaties
4. Ontsluiten en verbinden van kennis/informatie

Vanaf 2019 werd de interne samenwerking langs deze lijnen verder vormgegeven. In 2020 is dit voortgezet. Daarnaast werd in het eerste kwartaal gestart met het verhelderen en scherp krijgen van het profiel van BIJ12. Daarnaast is een Quick Scan uitgevoerd naar waar BIJ12 staat op basis van de evaluatie van BIJ12 uit 2016. Op basis van deze quick scan is gestart met een bestuurlijk toekomstperspectief voor BIJ12 waarbij de kaders en criteria voor nieuwe opdrachten en de governance worden aangescherpt.

2 Wat hebben we bereikt?

Per onderdeel staan hieronder op hoofdlijnen de belangrijkste resultaten en ontwikkelingen van 2020. De resultaten worden aan de hand van het werkplan 2020 van BIJ12 - meer in detail - aan de betreffende Ambtelijke Adviescommissies (namens de opdrachtgevers van BIJ12) en aan de directeur van het IPO (namens de eigenaren van BIJ12) gerapporteerd.

2.1 Expertiseteam Stikstof en Natura 2000

Het jaar 2020 stond in het teken van de totstandkoming en verdere uitbouw van de Interprovinciale Programmaorganisatie Stikstof (IPS) voor de integrale besluitvorming en implementatie door provincies op het stikstofdossier. BIJ12 droeg hier vanuit de navolgende opdrachten aan bij:

1. via haar structurele taken met formatie als uitvloeisel van het PAS
2. (landelijke) Informatiepunt Stikstof en Natura 2000, met tijdelijke aanvullende financiering vanuit DG Stikstof
3. tijdelijke extra versterkingen als onderdeel van het Organisatieplan IPS
4. met daarbinnen de rol als thematrekker AERIUS.

Vanuit deze opdrachten ondersteunt BIJ12 de IPS en provincies met de volgende taken:

1. Ondersteuning beheer en financiering AERIUS vanuit de provincies
2. Kennisdeling en -ontwikkeling
3. Ondersteuning en advisering beleidsontwikkeling en implementatie:
 - VTH (Vergunningverlening, Toezicht, Handhaving)
 - AERIUS
 - monitoring en data
 - gebiedsgerichte aanpak
 - structurele aanpak
4. Project- en procesondersteuning IPS/provincies
5. Communicatie.

Hieronder staat meer concreet een aantal bereikte resultaten.

AERIUS

Ten aanzien van het AERIUS-instrumentarium fungeert BIJ12 als Thematrekker voor het Thema AERIUS binnen de IPS en voorziet BIJ12 in specialistische advisering. De opgave(n) op dit thema zijn gedurende dit jaar steeds meer gegroeid. Concreet droeg het team bij aan onder meer de actualisatie van AERIUS calculator en de ontwikkeling en het beheer van het Stikstof Registratiesysteem. Daar kwam gaande het jaar onder meer het advies van de commissie Hordijk en de modules AERIUS Monitor en het zogenoemde regionale stikstof registratiesysteem bij. Gedurende het jaar was een goede en afdoende bezetting van het team steeds een punt van zorg en is onder meer via de Kring van Provinciesecretarissen getracht hier invulling aan te geven. Dat is onvoldoende gelukt en is daarmee een belangrijke prioriteit binnen IPS-verband dat begin 2021 wordt opgepakt.

Vergunningverlening, Toezicht, Handhaving (VTH):

Op het vlak van VTH lag een grote nadruk op het weer zoveel mogelijk vlot trekken van de vergunningverlening via onder meer salderen en verlesen. BIJ12 ondersteunde deze trajecten in de vorm van advisering, procesondersteuning en kennisdeling via onder andere kaders en informatiebijeenkomsten. Vanuit het Informatiepunt Stikstof en Natura 2000 vond in belangrijke mate de communicatie richting gebruikers en provincies als bevoegd gezag plaats. Daarnaast is gestart met de werkgroep monitoring die tot doel heeft de voortgang van vergunningverlening vorm te geven.

Informatiepunt

Binnen het informatiepunt lag primair de focus op het in control komen van de afhandeling van het flink gegroeide aantal vragen vanuit de helpdesk, als landelijke helpdesk voor het stikstofdossier. Hierbij is sprake van een cofinanciering vanuit het Rijk. Daarnaast zijn gaande het jaar stappen gezet in de verbreding naar kennisdeling, kennisborging en betere communicatie richting

gebruikers. De uitbreiding betrof daarnaast het verzorgen van allerlei uitvragen richting (veelal) provincies of data-analyseklussen op het raakvlak van VTH en AERIUS. Dit als onderdeel van een verdere professionalisering van het Informatiepunt die in 2021 wordt doorgepakt.

Monitoring en data

In 2021 zijn in het bijzonder stappen gezet op het vlak van data stikstof. In tegenstelling tot voor natuur bestond hiervoor binnen provincies nog geen netwerk en is dit in samenwerking met het IDA (Interprovinciale Digitale Agenda) vanuit BIJ12 opgebouwd via het zogenoemde Living lab stikstof. Hierbinnen is in het bijzonder gekeken naar hoe we als provincies tot een meer uniforme deling en totstandkoming van data konden komen en welke aanvullende wensen er waren. Dit laatste geschiedde via een zogenoemde bedrijvenchallenge, waarvoor uiteindelijk drie bedrijven zijn geselecteerd. De opdrachtverlening hiervoor kwam mede vanwege Corona net niet op tijd rond eind 2020.

Project- en procesondersteuning IPS

Op het vlak van project- en procesondersteuning lag de focus vooral op het verder op vlieghoogte brengen en deels verder voorzien in de benodigde versterkingen ter uitvoering van het Organisatieplan IPS. Het betrof hierbij de inzet vanuit BIJ12 zelf en voor de inzet vanuit het IPO-bureau. Kennisontwikkeling en -deling betrof daarbij een belangrijke randvoorwaarde om het team en de afzonderlijke medewerkers zo optimaal mogelijk hun bijdrage(n) aan de IPS te kunnen laten leveren. Met de beperkingen van Corona is de omslag naar een digitale werkwijze gemaakt, gefaciliteerd vanuit het Informatiepunt middels het onderdeel campus. Gezien de schaarse kennis op dit complexe dossier is dit ook een belangrijke pijler voor 2021.

2.2 Natuurinformatie en -monitoring

BIJ12 draagt bij aan de hele keten op het gebied van natuurinformatie en -monitoring, van gegevensverzameling tot rapportage. BIJ12 verzorgt onder andere de aanbesteding van enkele meetnetten voor de provincies. Een belangrijk doel hiervan is het in beeld krijgen van langjarige trends in de ontwikkeling van biodiversiteit. In 2020 konden de eerste resultaten uit meetnetten voor de beleidsmonitoring Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb) worden benut bij het opstellen van de Evaluatie ANLb van provincies en rijk. De maatregelen ter beperking van de verspreiding van COVID-19 leidden ertoe dat voor enkele meetnetten minder gegevens konden worden verzameld.

In de jaarlijkse Voortgangsrapportage Natuur (VRN) komen veel gegevensstromen van provincies (en BIJ12) samen. De zesde VRN is tijdig opgeleverd, al is zij later gepubliceerd dan beoogd door vertraging bij het finale akkoord door de minister van LNV. De VRN is dit jaar in geheel digitale vorm uitgegeven. Aandachtspunt bij het opstellen van de rapportage is de duiding die door provincies aan gepresenteerde gegevens wordt gegeven. De herkenbaarheid daarvan voor de buitenwereld is hierbij een aandachtspunt.

Het project 'Vereenvoudiging natuurmonitoring' ging verder onder de titel 'Verbetering natuurmonitoring'. Hiervoor is de verkenningsfase met ketenpartners afgerond. BIJ12 adviseerde de AACVP vaart te maken met informatievoorziening over de realisatie van Natura 2000-gebiedsdoelen. Naar aanleiding daarvan is het project Lokaal Doelbereik opgezet. Dit heeft als doel om tot een degelijker en uniformere beoordeling te komen van de mate waarin Natura 2000-gebiedsdoelen worden gehaald. Het is ook bedoeld om op basis van de lacunes die hierbij naar voren komen te bepalen hoe de informatie hierover verder kan worden verbeterd. De resultaten uit de verkenning worden benut om in 2021 in het kader van Uitvoeringsprogramma Natuur verdere verbeteringen in de natuurmonitoring uit te werken.

In de Nationale Database Vegetaties en Habitats (NDVH) worden onderliggende software bouwstenen aangepast, zodat meer ketenpartners aan kunnen sluiten op dit nieuwe systeem. Realisatie hiervan bleek complexer dan gedacht. Verder is vertraging ontstaan door capaciteitsgebrek en herprioritering naar aanleiding van de security issues bij (andere) applicaties. Inmiddels is een aanpak opgesteld waarmee de problemen in de loop van 2021 verholpen worden. De functionaliteit voor habitatkaarten krijgt hierbij voorrang.

In 2020 is bijzondere aandacht besteed aan natuurgerelateerde gegevens over watercondities. BIJ12 zorgt voor publicatie van de kaart met voor verdrogingsgevoelige natuurgebieden die de afgelopen jaren betrokken is bij de crisisaanpak droogte. Daarnaast in BIJ12 gestart met een project waarbij de meetnetten voor watercondities voor natuur in beeld worden gebracht. Hieruit

volgt in 2021 een advies over de informatiepositie ten aanzien van watercondities voor natuur. Dit wordt betrokken bij het uitwerken van de opgave voor monitoring en rapportage over abiotische randvoorwaarden voor natuur in het kader van het Uitvoeringsprogramma Natuur.

BIJ12 droeg eind 2020 bij aan het opstellen van het Uitvoeringsprogramma natuur door teksten voor het onderdeel monitoring en rapportage voor te bereiden en af te stemmen met betrokken partijen.

De verbetering van de informatievoorziening faunabeheer is op een aantal onderdelen voortgezet. Dit betreft onder meer de ontwikkeling van MijnFaunazaken (zie bij de unit Faunazaken) en acties van provincies om de derogatierapportage in het kader van de Habitatrichtlijn te voorzien van betere gegevens. In 2021 verwachten we hierop voort te kunnen bouwen door het ontwikkelen van concrete voorstellen om met provincies en FBE's de informatiestromen te verbeteren.

2.3 Natuurbeheer

BIJ12 ondersteunt de provincies bij de uitvoering en verbetering van het Subsiestelsel Natuur en Landschap (SNL) en het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb). Provincies en natuurbeheerder voeren sinds enkele jaren het natuurbeheer uit binnen de kaders van het Natuurpact. Op basis van de opgedane ervaringen zijn de subsidiekaders voor natuurbeheer verbeterd. De vernieuwde regeling SVNL (Subsidieverordening Natuur en Landschap) is met de provincies voorbereid. De Europese Commissie heeft deze goedgekeurd.

BIJ12 ondersteunde de provincies in de voorbereiding op het Uitvoeringsprogramma Natuur door scenario's voor wijziging van de hoogte van subsidies voor natuurbeheer te voorzien van cijfers en door de juridische gevolgen hiervan in kaart te brengen. In 2021 ondersteunt BIJ12 de uitwerking van de keuzes die hierin door rijk en provincies zijn gemaakt.

In het project ketenefficiency natuurbeheer bleek meer aandacht nodig te zijn voor het gesprek tussen provincies en hun ketenpartners. Dit heeft tot gevolg dat het project pas in 2021 wordt afgerond.

In het kader van het bestuurlijk besluit over 'Transitie Kleine beheerders' bracht BIJ12 de stand van zaken met een midterm review in beeld. Hieruit volgden twee belangrijke ontwikkelingen:

1. Provincies vroegen BIJ12 het beheer van de ondersteunende ICT-voorziening Kleine beheerders op zich te nemen toen in de loop van 2020 bleek dat de natuurcollectieven onvoldoende in staat waren deze verantwoordelijkheid zelf te nemen. Om het beheer rechtmatig te kunnen blijven uitvoeren, wordt hiervoor in 2021 een Europese aanbesteding gedaan.
2. Er is discussie ontstaan over de wijze waarop (collectieven van) kleine beheerders invulling geven aan de eisen vanuit de certificering in het kader van het subsiestelsel. Hiervoor zoeken provincies, kleine beheerders en de Stichting Certificering SNL een oplossing. BIJ12 ondersteunt dit proces.

In 2020 werkte BIJ12 mee aan de Evaluatie Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer die door de WUR in opdracht van rijk en provincies is opgesteld. BIJ12 organiseerde hiervoor onder andere de 'zelfevaluatie provincies'. De evaluatie wordt begin 2021 afgerond. De resultaten van de evaluatie kunnen worden benut bij het uitwerking van het Nationaal Strategisch Plan (NSP) in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Medewerkers van BIJ12 participeren in verschillende werkgroepen van rijk en provincies die de invoering van het nieuwe GLB voorbereiden. Daarnaast ondersteunde BIJ12 bij de verlengde uitvoering van het huidige GLB (de 'transitieperiode').

Het kennisnetwerk Ontwikkeling en Beheer Natuurkwaliteit (OBN) kreeg een 'extra impuls' voor het verbreden van de inhoudelijke oriëntatie en verbetering van de communicatie. In samenwerking met het ministerie van LNV en de Vereniging van Bos- en Natuureigenaren is een inhoudelijke agenda bepaald die leidend is in de programmering van OBN-onderzoeken en er is een communicatieplan opgesteld. Een van de doelstellingen daarvan is om beleidsmakers bij provincies en rijk meer te betrekken bij de onderzoeksprogrammering. Naar verwachting wordt met het Uitvoeringsprogramma Natuur het onderzoeksbudget vergroot.

2.4 NDFF

Voor de uitvoering van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) werken de provincies (IPO), het Rijk (ministerie van LNV) en de terreinbeherende organisaties samen in een consortium. De samenwerkingsovereenkomst van het consortium is verlengd tot en met 2020. Vanaf 2018 is gewerkt aan het verandertraject voor een duurzame inrichting en financiering van de fase na 2020. Naar aanleiding van de besluitvorming in het IPO-bestuur eind 2020 is BIJ12 gestart met het voorbereiden van de transitie van de NDFF. Belangrijke opgaven daarbij zijn het ontwikkelen van een nieuwe governance voor de NDFF, het invlechten van de NDFF in de BIJ12-organisatie en het borgen van de (kwaliteit van de) gegevensstromen.

2.5 Faunazaken

BIJ12 zorgt namens de provincies dat grondgebruikers die schade ondervinden door natuurlijk in het wild levende diersoorten, onder bepaalde voorwaarden een tegemoetkoming in de faunaschade krijgen. In 2020 zijn 5699 tegemoetkomingsaanvragen ingediend.

Voor acht provincies voerde BIJ12 de ganzenregeling uit en voor Gelderland ook de edelhertenregeling. In alle provincies (behalve Limburg, aangezien deze de regeling niet heeft opengesteld) keerde BIJ12 een tegemoetkoming in de dassenschade uit aan grondgebruikers met een dassenovereenkomst.

In 2019 zetten we in op professionalisering en digitalisering van het faunaschadeproses: van aanvraag via taxatie en beoordeling tot besluit. Hiervoor ontwikkelden we de nieuwe applicatie MijnFaunazaken. In 2020 verliep de implementatie niet geheel vlekkeloos. Tot half september kon niet worden getoetst op adequaat gebruik omdat de gegevens niet compleet waren. Hierdoor is vertraging opgelopen bij het uitbetalen van de tegemoetkomingsaanvragen voor de voorjaarsnede. De problemen doen zich voor bij de tweede beoordeling, dus nadat een taxatie heeft plaatsvonden. In september informeerden we de provincies en de grondgebruikers hierover. Eind van het jaar was het mogelijk om de herzaai- en doorzaaivergoeding goed te berekenen en begin 2021 moet er nog een correctie op het eigen risico in het systeem worden gemaakt.

Vanaf november 2019 is het proces van opdrachtverlening voor taxaties en teruglevering aan BIJ12 van de taxatierapporten, volledig geautomatiseerd. Het taxeren in het veld vindt vanaf 2020 volledig plaats met tablets. Bij de digitalisering van het taxatieproces zijn verbetering van de kwaliteit en betrouwbaarheid belangrijke uitgangspunten. In 2020 zijn de eerste ervaringen opgedaan en op basis hiervan gaat BIJ12 met de taxatiebureaus stappen zetten om de kwaliteit en betrouwbaarheid van taxaties verder te optimaliseren.

In het kader van uitvoering van de onderzoeksagenda BIJ12 Faunazaken 2020-2012 startten we in 2020 het Traject kwaliteitsverbetering taxaties voorjaarsgras. Doel van dit traject is driedelig: afstemming bereiken over de taxatiemethodiek, op basis van die methodiek met taxatiebureaus afspraken maken over kwaliteitsborging én met provincies afspraken maken over kwaliteitsverantwoording. In samenwerking met de provincie Limburg is gestart met een experimenteren met innovatieve technieken om maisschade in kaart te brengen.

De evaluatie van de dassenovereenkomsten is in 2020 afgerond.

De aanwezigheid van de wolf brengt met de (media)aandacht hiervoor een uitbreiding van de werkzaamheden van BIJ12 met zich mee. Op basis van besluitvorming door de BAC VP is extra ingezet op communicatie en het ontwikkelen van de benodigde draaiboeken. In 2020 zijn daarnaast de eerste stappen gezet voor een landelijke wolvencommissie waarvan BIJ12 de secretarisrol vervult.

BIJ12 voert het secretariaat voor de Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade. In september 2020 stelde deze raad voor de Bestuurlijke Adviescommissie Vitaal Platteland (BAC VP) een advies op over de faunabeheereenheden onder de titel 'Vertrouwen geven, verantwoordelijkheid nemen'. Tevens is gestart met het Ganzenadvies.

2.6 AdviesCommissie Schade Grondwater

BIJ12 voert het secretariaat van de AdviesCommissie Schade Grondwater (ACSG). De Waterwet biedt iedereen die denkt schade te ondervinden als gevolg van een grondwateronttrekking of -

infiltratie, de mogelijkheid de desbetreffende provincie te verzoeken hiernaar een onderzoek in te stellen. In 2020 zijn negen nieuwe verzoeken om een schadeadvies ontvangen en zijn zes verzoeken afgehandeld. In totaal heeft de ACSG op 31 december 2020 vijfendertig verzoeken om onderzoek in behandeling. In het voorgaande jaarverslag is het initiatief Droogteschade.nl (DNL) genoemd. In afstemming met DNL zijn drie projecten gestart.

Het aantal verzoeken om onderzoek en de omvang daarvan, nam de afgelopen jaren sterk toe (van 17 in 2017 naar 35 in 2020). Onder de lopende onderzoeken vallen vaak meerdere verzoeken van schademelders. Daarnaast is in 2019 en 2020 bij het invullen van de formatie gebleken dat het werven van geohydrologen lastig is. Meerdere malen is de duur van de vacatures verlengd omdat er geen of geen geschikte kandidaten zich meldden. Dit - in combinatie met de toename van het aantal verzoeken - resulteerde erin dat het secretariaat een prioritering aanbracht in de in behandeling zijnde verzoeken om onderzoek. Eveneens zijn enkele (circa 10) onderzoeken on-hold gezet. In die gevallen zijn zowel de schademelder, de vermeende schadeveroorzaker en de betreffende provincie hiervan op de hoogte gesteld.

In 2020 bestond de commissie uit vijf leden waarvan slechts één commissielid met de expertise agrohydrologie. Gezien de hoeveelheid verzoeken om onderzoek naar landbouwschade uitte de commissie de wens om een zesde commissielid te werven met een specialisatie op het vlak van agrohydrologie. Hierdoor is de commissie minder kwetsbaar. Via een openbare procedure is een zesde commissielid geworven.

De ACSG zette in 2020 ook een drietal externe onderzoeken uit. De eerste betrof een onderzoek naar actualisatie normbedragen. In december 2020 zijn de herziene normbedragen definitief vastgesteld en gelden deze (met terugwerkende kracht) vanaf 2020 voor grasland- en tuinbouwbedrijven. Voor akkerbouwbedrijven geldt de ingangsdatum van 2018. Het tweede onderzoek betreft de normbedragen herinzaai en in december 2020 is hiervoor een conceptrapportage opgeleverd. Deze wordt na afstemming vastgesteld. Het derde onderzoek is eind 2020 uitgezet om een methodiek te ontwikkelen voor een efficiëntere wijze van karteren. Het doel van het onderzoek is om de efficiëntie te vergroten en doorlooptijd van een kartering te verminderen met zo min mogelijk verlies van kwaliteit. Oplevering van het onderzoek is voorzien in het tweede kwartaal van 2021.

2.7 GBO Provincies

GBO-provincies voert het functioneel beheer uit over 22 landelijke keteninformatiesystemen en services. Het afgelopen jaar zijn er - naast een aantal provinciale applicaties - ook interne, binnen BIJ12 gebruikte, applicaties in beheer genomen. Enkele van deze applicaties kwamen op een Agile werkwijze tot stand. De Agile werkwijze is verder doorgevoerd binnen GBO-provincies en medewerkers zijn hiervoor opgeleid, waardoor in 2020 steeds meer projecten op deze wijze zijn uitgevoerd.

In 2020 is geconstateerd dat een aantal applicaties binnen BIJ12 (voor een groot deel onder beheer van GBO) ernstig verouderd is en werden security issues op diverse applicaties waargenomen. In het vierde kwartaal is extra ICT-capaciteit ingehuurd en zijn diverse kwetsbaarheden opgelost. In 2021 wordt verder gewerkt aan diverse maatregelen ten aanzien van de security op zowel de korte termijn (het wegwerken van de security problemen) als de lange termijn (het verbeteren en professionaliseren van de governance, de organisatie en actuele beveiligingskaders) om de security continu op orde te houden.

In 2020 is de audit voor het servicemanagementproces succesvol afgerond, waardoor GBO provincies wederom gecertificeerd is. Er is ook een aantal belangrijke projecten gestart, waarvan de Europese aanbesteding voor het technisch beheer en het securityproject de belangrijkste zijn.

De interne organisatie van GBO-provincies is het afgelopen jaar geanalyseerd en er is in beeld gebracht waar de knelpunten en uitdagingen liggen. De belangrijkste aandachtspunten zijn daarbij het verbeteren van het opdrachtnemerschap en het opdrachtgeverschap, het optimaliseren van de regie-organisatie naar de leverancier en een vereenvoudigde financiële structuur. Eind 2020 werd duidelijk dat ook de informatiebeveiliging moet worden geprofessionaliseerd. Hierbij is uiteraard veel aandacht voor de functies en taken van de medewerkers en de daarbij benodigde competenties. Verder is door een krappe markt, het aantal ingehuurde medewerkers nog te groot, met name op het gebied van functioneel beheer. Het is in het belang van kostenefficiëntie,

continuïteit en kennisborging noodzakelijk dat de balans tussen vast personeel en inhuur gezond blijft.

2.8 Overhead en Interne organisatie

In 2020 is verder invulling gegeven aan het (kwalitatief goed) invullen van de formatie van BIJ12 met gemotiveerde, deskundige en goed opgeleide medewerkers. Vanaf maart 2020 is er overwegend vanuit huis gewerkt. Er kwamen gedurende het jaar veel nieuwe collega's bij. Het inwerken vanuit huis vroeg extra inspanning en flexibiliteit van alle medewerkers.

Er is verder vormgegeven aan de ontwikkeling van medewerkers door gesprekken met medewerkers. Door het op afstand van elkaar werken ontstond er extra behoefte aan de gesprekken tussen medewerker en leidinggevende en medewerkers onderling. In de gesprekken tussen medewerker en leidinggevende is veel aandacht gegeven aan trainingen en opleidingen gericht op de behoeftes van de individuele medewerkers. Er is echter minder gebruikgemaakt van de inzet van het POB (Persoonlijk Ontwikkel Budget). In de tweede helft van 2020 is gestart met het aanbieden van een aantal BIJ12-brede trainingen. Voor 2021 ligt er een uitgebreide planning voor meer BIJ12-brede trainingen.

In 2020 is het onderzoek naar de behoefte van HR-managementinformatie, de mate waarin de huidige systemen hieraan voldoen en de mogelijkheden die hiervoor op de markt worden aangeboden, afgerond. De resultaten van dit onderzoek zijn gedeeld met het IPO-bureau. Het IPO-bureau voert een soortgelijk onderzoek uit. In 2021 wordt gezien of er gezamenlijk verder invulling gegeven kan worden aan de resultaten van de onderzoeken.

In het vierde kwartaal van 2020 is gestart met een verkenning van de mogelijkheden verder invulling te geven aan de samenwerking met het IPO-bureau op het gebied van bedrijfsvoering. Deze verkenning wordt in 2021 voortgezet en afgerond.

Het inkoopproces is per 1 juli 2019 verregaand gecentraliseerd. Door deze centralisatie is het inkoopproces geoptimaliseerd waarbij doelmatigheid en rechtmatigheid van inkopen nog beter gewaarborgd zijn. Door de toenemende werkdruk bij het inkoopteam is de evaluatie van de centralisatie van het inkoopproces verplaatst naar 2021.

3 Algemene uitgangspunten voor financiële verslaglegging

3.1 Richtlijn voor verslaglegging

Voor organisaties zonder winststreven zijn bijzondere eisen gesteld aan de jaarverslaggeving. Deze eisen staan in de Richtlijn 640 (RJ 640). Een belangrijke voorwaarde voor de jaarrekening is dat de werkelijke baten en lasten vergeleken worden met de begrote baten en lasten én met de baten en lasten van het vorige boekjaar. De geconsolideerde jaarrekening van de vereniging IPO is conform deze richtlijn opgesteld.

3.2 Personele kosten

De personeelskosten zijn voor de personeelsbegroting 2020 berekend voor vast personeel op basis van werkelijke salarislasten en, indien niet vast ingevuld, op basis van de betreffende salarisschalen.

Bij personeelwisselingen is het gebleken dat sommige functies moeilijk ingevuld kunnen worden. Dit heeft zijn weerslag op de uitputting van de personeelsbegroting. In 2020 was de formatie ingevuld met vast personeel en een aantal detacheringen en ingehuurd medewerkers.

3.3 Fiscaliteit

3.3.1 Btw

De vergoeding die BIJ12 ontvangt voor de geleverde diensten aan haar leden (de provincies) is vrijgesteld van omzetbelasting, tenzij de geleverde diensten vallen onder artikel 9 lid 1f Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968 en artikel 9a Uitvoeringsbeschikking omzetbelasting 1968. Indien de geleverde diensten vallen onder deze wetsartikelen is wél btw verschuldigd en kan de omzetbelasting die BIJ12 in rekening heeft gekregen en samenhangt met deze diensten, in aftrek gebracht worden.

Op basis van afspraken met de belastingdienst vallen de activiteiten van BIJ12, uitgezonderd die van GBO-provincies, onder de vrijstellingsregeling.

3.3.2 Vennootschapsbelasting

In overleg met de belastingdienst is afgesproken dat IPO/BIJ12 handelt in de lijn van de samenwerkingsvrijstelling voor de activiteiten ten behoeve van de provincies. IPO/BIJ12 heeft geen winststreven. Volgens deze gedragslijn is altijd gehandeld. In de statuten, waarin de automatische restitutie van overschotten is opgenomen, is dit vastgelegd. Ook op activiteiten voor derden wordt geen winst behaald. Alleen de werkelijke kosten en interne uren - tegen een kostendekkend uurtarief zonder winstopslag - worden doorberekend.

3.4 Reserves en voorzieningen

3.4.1 Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves van BIJ12 laten het volgende saldo zien per 31 december 2020:

Overzicht verloop reserves inclusief mutaties die voortvloeien uit de vastgestelde Voor- en Najaarsnota 2020

	saldo 31-12-2019	Onttrekking begroting na NJN	Onttrekking bij resultaats- bestemming	saldo na resultaat
Vegetatie karteringen	1.600.000			1.600.000
PAS	234.770			234.770
Kantoorautomatisering	55.051	55.051		0
GBO	310.290			310.290
ACSG	46.083			46.083
Ontwikkelagenda	17.028		17.028	0
Totaal	2.263.222	55.051	17.028	2.191.143

Toelichting

Bij de jaarrekening 2014 is een Bestemmingsreserve *Vegetatie Karteringen* (ad €1.600.000) voor de ontwikkeling van een uniforme systematiek voor de vegetatiekarteringen gevormd. Deze is tot nu toe niet benut. In het kader van de nieuwe aanpak stikstof en het eind 2020 vastgestelde Uitvoeringsprogramma Natuur kan deze reserve worden benut voor de verbetering van de monitoring en data-uitwisseling over vegetaties (en de daarop gebaseerde habitatkaarten). In de Najaarsnota 2021 wordt hier een voorstel voor gedaan.

Eind 2020 bedraagt de Bestemmingsreserve voor het *PAS* €234.770. Voor het stikstofdossier en de organisatie van IPS zal 2021 in het teken staan van een omslag van de tijdelijkheid van een programma naar een meer structurele inbedding binnen IPO verband. In het licht daarvan zal ook gekeken worden naar de verdere inbedding van meer structurele taken, zoals BIJ12 die nu al verzorgt op het vlak van kennisdeling- en borging, project- en procesondersteuning en ondersteuning van gebruikers. Een tijdige en goede voorbereiding daarop vergt een extra investering in 2021. Gezien deze verwachte ontwikkeling binnen IPS verband rondom het stikstofdossier, stellen wij voor het resterende deel van de bestemmingsreserve te laten staan voor de verwachte meerkosten in 2021.

Bij de Voorjaarsnota 2020 is voorgesteld om de bestemmingsreserve *kantoorautomatisering* van €55.051 in te zetten ter dekking van incidentele ICT-kosten 2020. Bij de resultaatsbestemming is deze onttrekking verwerkt.

Voor *GBO-provincies* is sprake van een Bestemmingsreserve van in totaal €310.290. In de begroting was voorgesteld om €150.000 in te zetten voor de Risicokaart en €60.000 voor PLEIO. Beide bedragen zijn in 2020 niet ingezet vanwege security-issues op de oude risicokaart en uitstel van de implementatie van de nieuwe portal risicokaart, waardoor de volledige bestemmingsreserve van €310.290 voor GBO kan worden meegenomen naar 2021.

De Bestemmingsreserve *ACSG* bedroeg in totaal €46.083. Voorgesteld wordt het resterende bedrag te laten staan en in 2021 te benutten voor de ontwikkeling van een nieuwe karteringssysteem voor de landbouwprojecten.

In de jaarrekening 2016 is een Bestemmingsreserve gecreëerd van €300.000 voor de *Ontwikkelagenda* van BIJ12, waarna invulling is gegeven aan diverse projecten voor de verdere professionalisering van BIJ12. Eind 2019 resteerde nog €17.028 van deze reserve. Wij stellen voor om het restant van deze reserve in te zetten voor in 2020 in het kader van de implementatie van het Document Management Systeem gemaakte kosten. Bij de resultaatsbestemming is deze onttrekking verwerkt.

3.4.2 Voorziening Faunazaken

Voor Faunazaken is een voorziening van €4,5 miljoen voor overloop van faunaschade 2020 getroffen. Het gaat om schade die voor 2021 is ontstaan en in 2021 nog moet worden uitbetaald. Deze voorziening is hoger dan in voorgaande jaren vanwege het later uitbetalen. De vertraging in het uitbetalen van de voorjaarschade had tot gevolg dat een groot deel van de zomerschade en najaarschade pas in 2021 kon worden opgepakt.

De mutaties op de voorziening zijn verwerkt in de rekening-courant positie die de provincies hebben met BIJ12 voor Faunazaken (zie bijlage A)

3.4.3 Voorziening voormalig personeel

Bij de jaarrekening 2019 is een voorziening van €226.000 gevormd voor een voormalig unitmanager. De betreffende ex-medewerker heeft elders een nieuwe betrekking gevonden waardoor de kosten beperkt bleven en het grootste deel van de voorziening (€209.000) in 2020 vrijvalt. Er blijft nog €6.000 in de voorziening staan voor de finale afwikkeling, daarna valt een eventueel restant alsnog vrij.

3.4.4. Voorziening openstaande verlofuren

In de jaarrekening 2020 zijn op aangegeven van de accountant voor de openstaande verlofuren een voorziening getroffen ten laste van de exploitatie per unit. Voorheen waren deze verlofuren opgenomen onder de niet uit de balans blijvende verplichtingen. In de raming van de personeelsbegroting 2020 was hier geen rekening mee gehouden. Voor heel BIJ12 betreft het een bedrag van €112.000. Deze voorziening zal jaarlijks worden geactualiseerd aan de hand van de stand van de openstaande verlofuren.

3.4.5 Bestedingsverplichtingen

In december 2017 zijn de statuten van het IPO gewijzigd. Eén van de wijzigingen betrof de aanscherping van de terugbetalingsverplichting bij overschotten. Gevolg van deze wijziging is dat er geen nieuwe reserves gevormd worden.

Indien projecten doorlopen naar het volgende jaar kan hiervoor wel een bestedingsverplichting opgenomen worden. Voor overlopende projecten is een bestedingsverplichting verwerkt in het resultaat 2020 voor resultaatsbestemming. Na 2 jaar vervalt een restant van de bestedingsverplichtingen automatisch en vloeien deze middelen terug naar de provincies via het resultaat voor bestemming. Bij de units komt dit tot uitdrukking in de diverse baten. Dit wordt nader toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten (hoofdstuk 5).

3.5 Risicobeheersing en voorkomen van fraude

BIJ12 voert als operationele eenheid binnen de Vereniging IPO taken uit voor de provincies. Bij de uitvoering van de provinciale taken heeft BIJ12 soms ook te maken met ketenpartners (ministeries, waterschappen en natuurorganisaties). Om de risico's bij de uitvoering van deze taken te beperken, vindt er aan de voorkant op verschillende niveaus afstemming plaats over welke taken uitgevoerd gaan worden. De taken landen uiteindelijk in het jaarplan en de begroting, in detail uitgewerkt in het Werkplan BIJ12. De tussentijdse bijsturing op en verantwoording over de uitgevoerde taken, gebeurt middels de kwartaalrapportages van het Werkplan BIJ12, die worden toegezonden aan de voor BIJ12 relevante ambtelijke adviescommissies (AAC's). Hieronder worden de belangrijkste risico's in de uitvoering van die taken benoemd:

- 1) Het risico op het ontstaan van tekorten wordt beperkt omdat enkel door de provincies vastgestelde taken (inclusief de bijbehorende financiering) worden uitgevoerd. Dit geldt tevens voor de activiteiten voor ketenpartners.
- 2) Voor de beheersing van risico's bij opdrachtverlening aan derden is de inkoop centraal ingericht en zijn de werkprocessen beschreven. In deze processen is de nodige aandacht voor de toetsende en controlerende rol van Directie en Bedrijfsvoering op de projectuitvoering door de units.
- 3) Het risico in het betalingsverkeer is afgedekt door de wijze van inrichting van het betaalproces. Voor de betaling vindt er conform de vastgestelde AO een naam-nummer controle plaats en dienen er twee handtekeningen gezet te worden voordat de betaling definitief is.
- 4) Het risico op fraude in de bedrijfsvoering wordt laag ingeschat. Het kantoor is ingericht met een open setting waardoor het onttrekken van goederen snel op zou vallen. Gezien de aard van de goederen zou eventuele schade beperkt zijn. In 2019 is het integriteitsbeleid vastgesteld en in een medewerkersbijeenkomst is de functie van de interne en externe vertrouwenspersoon toegelicht om de mogelijkheden voor medewerkers, om misstanden en vermoedens van fraude te melden, onder de aandacht te brengen.
- 5) Op het vlak van ICT-veiligheid is in 2020 de vernieuwing van de kantoorautomatisering afgerond en zijn de in de jaarrekening 2019 genoemde beveiligingsmaatregelen in werking getreden. Het afgelopen jaar is het positieve effect daarvan merkbaar in de hoge betrouwbaarheid van de ICT voorzieningen en het lage aantal incidenten. Ten aanzien van de applicaties voor de provincies die BIJ12 in beheer heeft, zijn door de externe dienstenleverancier beveiligingsissues in het door hun beheerde ICT landschap gerapporteerd. Voor deze omgeving en de BIJ12 diensten die bij andere partijen zijn ondergebracht is een tijdelijke projectorganisatie ingesteld met voldoende ICT-kennis om na grondig onderzoek tijdelijke maatregelen en structurele verbeteringen door te voeren. Dit project loopt door in 2021.

4 Wat heeft de uitvoering van activiteiten gekost?

4.1 Balans BIJ12 2020

De balans van BIJ12 wordt inclusief de doorwerking van de besluitvorming bij Najaarsnota 2020 en exclusief de NDFF getoond. Deze laatste activiteit maakt geen onderdeel uit van de geconsolideerde jaarrekening van de Vereniging IPO. Voor de toelichting op de balans wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening IPO/BIJ12.

Balans BIJ12 per 31 december 2020

(voor resultaatbestemming bedragen in euro's)

	2019	2020
Activa		
Vaste activa		
Materiele vaste activa	90.184	70.915
Vlottende activa		
Vorderingen en overlopende activa		
Vorderingen	1.115.986	3.394.773
Overlopende activa	<u>2.057.573</u>	<u>14.162.204</u>
	3.173.559	17.556.978
Liquide middelen		
Liquide middelen	13.491.574	4.609.662
Totaal activa	16.755.317	22.237.554
Passiva		
Eigen Vermogen		
Algemene (overige) reserves	2.290.973	2.263.222
Resultaat Boekjaar	1.369.707	786.422
Voorziening	1.163.341	4.609.295
Vlottende passiva		
Langlopende schulden		
Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Kortlopende schulden	1.973.225	1.782.072
Overlopende passiva	<u>9.958.071</u>	<u>12.796.543</u>
	11.931.296	14.578.615
Totaal passiva	16.755.317	22.237.554

Het bestemmingsfonds NDFF is niet opgenomen in bovenstaand overzicht. De consortiumpartijen besluiten over de aanwending van dit fonds. Het resultaat NDFF van 2020 wordt verrekend met dit fonds en is opgenomen onder overlopende passiva.

4.2 Staat van baten en lasten 2020

De staat van baten en lasten wordt voor de herkenbaarheid gepresenteerd conform de opzet van de gewijzigde begroting bij Najaarsnota 2020. In bijlage B wordt het saldo per unit gepresenteerd.

	Werkelijke Uitgaven Excl. BTW 2020	Werkelijke Uitgaven Excl. BTW 2019	Werkelijke Uitgaven Incl. BTW 2020	Gewijzigde Begroting Incl. BTW 2020
Directie en bedrijfsvoering				
Salarissen en sociale lasten	1.449.832	1.437.158	1.454.682	1.535.276
Personele kosten	633.124	348.177	673.049	652.404
Huisvesting en ICT	1.015.589	921.278	1.084.981	1.000.499
Diverse kosten	324.063	518.422	335.712	330.523
Totaal Directie en bedrijfsvoering	3.422.608	3.225.035	3.548.423	3.518.702
Stikstof en Natura2000 (voormalig PAS-bureau)				
Personele kosten	835.618	839.918	835.618	842.402
Overige personeelskosten (verlofrechten)	13.945		13.945	
Kosten beheer Aerius	1.980.280	2.093.300	1.980.280	1.980.770
Onderzoek/kennisdeling	295.813	96.283	295.813	278.009
Monitoring en rapportage	107.852	6.726	107.852	108.000
Overige uitvoeringskosten/communicatie	90.559	79	90.559	92.636
Programma ondersteuning	215.378	515.382	215.378	229.000
Informatiepunt Stikstof	297.009		297.009	363.000
Totaal Stikstof en Natura2000	3.836.456	3.551.688	3.836.456	3.893.817
Natuurinformatie en Natuurbeheer				
Personele kosten	1.764.428	1.398.354	1.764.428	1.837.650
Overige personeelskosten (verlofrechten)	25.478		25.478	
Uitvoeringskosten Informatievoorziening en (coördinatie) monitoring	1.917.537	1.951.525	1.917.537	2.344.112
Uitvoeringskosten SNL	2.057.290	2.109.066	2.057.290	2.288.850
Uitvoeringskosten NDFF (Provinciaal aandeel)	335.000	500.000	335.000	335.000
Algemene stelpost		228.215	0	
Totaal Natuurinformatie en Natuurbeheer	6.099.733	6.187.161	6.099.733	6.805.612
Faunazaken				
Personele kosten	1.182.142	1.193.043	1.182.142	1.235.326
Overige personeelskosten (verlofrechten)	18.402		18.402	
Uitvoeringskosten (incl. wolvendraaiboek)	522.520	455.957	522.520	552.355
AEWA ganzenonderzoek	115.905	112.925	115.905	115.905
Open-eind-regeling afhandelen faunaschades	40.242.919	27.861.248	40.242.919	29.952.822
Onderzoek	445.465	457.333	445.465	460.000
R.c. Faunafonds	-9.139.957	4.165.321	-9.139.957	
Totaal Faunafonds	33.387.397	34.245.827	33.387.397	32.316.408
Secretariaat ACSG				
Personele kosten	406.085	172.321	406.085	393.616
Overige personeelskosten (verlofrechten)	3.088		3.088	
Uitvoeringskosten	611.185	389.252	611.185	316.749
Afrekening ACSG	-309.998	-67.911	-309.998	
Totaal Secretariaat ACSG	710.360	493.661	710.360	710.365
GBO				
Personele kosten	990.921	1.625.421	1.097.603	1.371.455
Overige personeelskosten (verlofrechten)	16.541		16.541	
Uitvoeringskosten	3.280.536	3.099.269	3.908.216	3.845.839
Totaal GBO	4.287.998	4.724.690	5.022.360	5.217.294
Totaal lasten	51.744.551	52.428.062	52.604.729	52.462.196

	Werkelijke Baten Excl. BTW 20	Werkelijke Baten Excl. BTW 2019	Werkelijke Baten Incl. BTW 2020	Gewijzigde Begroting Incl. BTW 2020
Baten				
Bijdrage provincies uitvoerende taken	50.370.783	51.994.155	51.178.010	51.209.145
Specifieke opdrachten provincies ACSG				
Archeodepot	160.000		193.600	
Medefinanciering GBO Risicokaart	268.595	270.248	325.000	325.000
Baten derden	137.279	376.908	166.036	
Diverse baten	1.594.316	1.110.083	1.598.516	363.000
Onttrekking aan geormerkte middelen		424.955		565.051
Rente				
Totaal baten	52.530.973	54.176.348	53.461.162	52.462.196
RESULTAAT	786.421	1.748.286	856.432	0

5 Toelichting op de Staat van baten en lasten 2020

5.1 Lasten

De totale personele kosten voor het vaste personeel inclusief de kosten voor woon-werkverkeer van heel BIJ12 bedroegen €5.858.029.

Hieronder staat per onderdeel van BIJ12 een toelichting op de lasten van 2020.

5.1.1 Directie en Bedrijfsvoering (Overhead en Interne organisatie)

Bij Bedrijfsvoering is het effect van COVID-19 op de realisatie duidelijk zichtbaar. De realisatie 2020 is binnen de begroting gebleven (positief resultaat van €168.000). De belangrijkste onderuitputtingen zijn op de posten salarissen, payroll en detachering (€80.594) vanwege vacatureruimte gedurende het jaar, woon/werkverkeer (€38.910) vanwege het thuiswerken door Corona, vorming en opleiding (€90.812) omdat er mede vanwege Corona minder opleidingen en trainingen zijn gevolgd, kantoorbenodigdheden (€75.360) vanwege het thuiswerken en reis/verblijfkosten (€12.853) vanwege Corona.

De belangrijkste overschrijdingen zitten op overige salariskosten (€34.457) vanwege restant verlofuren 2020, overige personeelskosten (€26.514) vanwege specialistisch juridisch advies, interim personeel (€102.549) voor de inzet van inhuur bij ziekte en vacatures, overige ICT kosten (€49.834) door de aanschaf van extra hardware, extra accounts (o.a. voor het IPS) en de extra kosten voor het project DMS en overige kosten (€26.225) vanwege specialistisch juridisch advies en een balanscorrectie uit vorige jaren. De overschrijdingen worden gedeeltelijk gecompenseerd door de doorbelasting van ICT-kosten en inhuur van personeel naar het IPS, de bijdrage vanuit de VBNE (Vereniging voor Bos en Natuur Eigenaren) voor de ondersteuning bij de aanbesteding van de OBN-projecten en de vrijval van de reserve Ontwikkelagenda.

5.1.2 Expertiseteam Stikstof en Natura 2000

In 2020 bleef de realisatie voor een bedrag van €37.000 binnen de begroting. De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting houden verband met een in 2020 in opbouw zijnde IPS inclusief de bijdrage daaraan vanuit BIJ12. Meer specifiek betreft het daarbij de navolgende budgetten:

- Gaande het jaar werden de wensen voor het beheer en ontwikkeling van het AERIUS instrumentarium steeds concreter, met in het bijzonder de wens om tot een regionaal stikstof registratiesysteem te komen. Hierdoor zijn de uitgaven in 2020 wat achtergebleven en is in IPS verband geconcludeerd dat juist extra budget voor 2021 noodzakelijk is. In de BC (Bestuurlijke commissie) Stikstof van 15 oktober 2020 is op grond daarvan voorgesteld om via de jaarrekening van BIJ12 - en specifiek het deel van het Expertiseteam Stikstof en Natura 2000 - het resterende bedrag mee te nemen naar 2021. Het voorstel van de BC Stikstof is in deze jaarrekening als bestedingsverplichting van €325.000 op het budget beheer en ontwikkeling AERIUS verwerkt.
- De werkelijke kosten van BIJ12 voor de activiteiten van het IPS zijn verrekend met het IPS-budget dat via de kassiersfunctie van het IPO-bureau aan de programmaorganisatie ter beschikking is gesteld. In IPS-verband wordt verantwoording afgelegd via de BC Stikstof.
- Op de post Coördinatie en monitoring hebben de resultaten voor het Living lab stikstof mede door het werken in coronatijd enige vertraging opgelopen. In december kwamen uit dit traject drie pilots naar voren op het vlak van verbetermogelijkheden op het vlak van ontsluiting van data. De opdrachten daarvoor aan drie partijen kwamen niet tijdig rond, hiervoor is een bestedingsverplichting opgenomen van €59.000.
- Het voordelig saldo van €37.000 volgt uit de onderuitputting op personeel mede door de detachering van een medewerker aan LNV in het kader van het Stikstofdossier.

5.1.3 Natuurinformatie en Natuurbeheer

Over 2020 is er een positief resultaat van €347.109 op de uitvoeringskosten voor Natuurinformatie gerealiseerd. Oorzaken hiervan zijn:

- In de begroting voor 2020 was rekening gehouden met ontwikkeling van methodieken voor monitoring en daarmee samenhangende informatiesystemen in het kader van het project Vereenvoudiging natuurmonitoring. In overleg met provincies is ervoor gekozen in het project

Lokaal doelbereik eerst verder in te zoomen op opgave in de monitoring van Natura 2000-doelen. Hiervoor is capaciteit (projectleiding, specialistische kennis) van BIJ12 ingezet. Deze capaciteit is daardoor niet ingezet voor het voorbereiden en begeleiden van uitbestedingen. Hierdoor is op de begrote projecten een onderbesteding van €353.394 gerealiseerd. In de begroting van 2021 is opnieuw rekening gehouden methodiekontwikkeling. In het tweede kwartaal van 2021 leidt dit tot concretisering van de opgaven voor ontwikkeling van methodieken en hulpmiddelen voor provincies en hun ketenpartners.

- De monitoring van wolven is door de zich uitbreidende populatie en door de eisen die gesteld worden aan de kwaliteit van gegevens, aanzienlijk duurder dan in de begroting 2020 voorzien (overschrijding €65.304). Deze overschrijding wordt opgevangen door een onderbesteding op de ontwikkeling van informatiestromen die ontstond door vertraging in de aanbesteding van de ondersteunende ICT (€235.636). Deze projecten dragen samen bij aan een positief resultaat voor de Uitvoeringskosten Natuurinformatie.
In de begroting 2021 is rekening gehouden met structureel hogere kosten voor monitoring van wolven en met de kosten voor een nog te realiseren ondersteunende database.
- Verschillende kleinere afwijkingen in de realisatie op projectniveau.

Op de uitvoeringskosten natuurbeheer is in 2020 een positief resultaat van €113.242 gerealiseerd. Oorzaken hiervoor zijn:

- De kosten voor een update van de referentie landbouw zijn geheel door het ministerie van LNV gedragen. De hiervoor gereserveerde €200.000 is daarom niet benut.
- Verschillende kleinere afwijkingen in de realisatie op projectniveau.

Voor het project Evaluatie ANLb waar BIJ12 samen met het ministerie LNV in optrekt, is een bestedingsverplichting opgenomen van €150.000 op basis van de toezegging van provincies aan het ministerie van LNV voor gezamenlijke financiering van extern onderzoek. Vanwege vertraging in de uitvoering van de evaluatie heeft het ministerie de bijdrage van de provincies nog niet opgevraagd. Dit zal in de eerste helft van 2021 alsnog gebeuren.

Voor het vastgestelde onderzoeksprogramma OBN (Ontwikkeling en Beheer Natuurkwaliteit) 2020 is een bestedingsverplichting opgenomen van €929.683 voor verschillende langjarige onderzoeken. Bestedingsverplichtingen kunnen niet langer dan twee jaar worden aangehouden. Het restant van de bestedingsverplichting OBN 2019 die bij de jaarrekening 2019 op de balans is opgenomen, valt - indien het niet besteed wordt in 2021 - vrij bij de jaarrekening 2021. Dit kan bij meerjarige onderzoeken een knelpunt vormen indien er nog kosten zijn die na 2021 niet gedekt kunnen worden uit ontvangen medefinancieringen voor onderzoeken. Voor onderzoeken die langer lopen dan twee jaar waar een knelpunt ontstaat, wordt te zijner tijd een dekkingsvoorstel voorgelegd.

5.1.4 NDFF

In de jaarrekening van BIJ12 wordt de bijdrage van de provincies aan de NDFF (ad €500.000) via de begroting van Natuurinformatie en Natuurbeheer verantwoord. Een deel van deze middelen is toegevoegd aan de begrotingspost personeelskosten. Het resterende bedrag is beschikbaar gesteld als uitvoeringskosten voor de NDFF. De structurele activiteiten worden bekostigd door de bijdragen van de consortiumpartijen (waaronder de provincies) en inkomsten vanuit abonnementen en losse leveringen. De incidentele activiteiten (transitie gerelateerde kosten) enkel door de bijdragen van de consortiumpartijen. De schilactiviteiten (invoer, validatie, opslag en uitvoer van gegevens) zijn geen kernactiviteiten en worden door derden bekostigd.

De exploitatie 2020 laat een overschot zien van €574.000. Verantwoording over het exploitatieresultaat wordt afgelegd aan de consortiumpartijen. Dit overschot wordt toegevoegd aan het bestemmingsfonds NDFF. Vanaf 2021 wordt geïnvesteerd worden in een duurzame inrichting en financiering van de NDFF (zie ook paragraaf 2.4).

5.1.5 Faunazaken

Het budget voor uitbetaling faunaschades is met €9,6 mln. overschreden ten opzichte van de (gewijzigde) begroting 2020. De afrekening over 2020 middels de rekening-courant verhouding, vindt plaats op basis van de gerealiseerde lasten 2020 en ontvangen provinciale bijdragen van de begroting 2020 na de Voorjaarsnota 2020.

De hoogte van tegemoetkomingen wordt bepaald door diverse factoren (onder andere door faunaschadebeleid van provincies, aantal ingediende aanvragen door agrarische ondernemers, gewasprijzen, weersomstandigheden, populatiedichtheden en teeltkeuzes door agrarische

ondernemers) die van jaar tot jaar sterk kunnen verschillen. Daardoor kent de prognose van de uit te betalen schades op basis van een meerjarige trend een grote onzekerheidsmarge. De omstandigheden waren in 2020 dusdanig dat de totale omvang van de tegemoetkomingen fors is gestegen ten opzichte van de raming in de primaire begroting 2020. In 2020 vond in de Voorjaarsnota een actualisatie plaats die uiteindelijk niet terecht bleek te zijn. Om in de toekomst meerdere bijstellingen te voorkomen zijn we voornemens om voortaan de daadwerkelijke actualisatie mee te nemen in de Najaarsnota omdat er dan meer zekerheid is over het bedrag van de tegemoetkomingen.

De taxatiekosten vielen €700.000 hoger uit dan begroot. Dit komt onder andere door de kosten voor het afnemen en analyseren van DNA-monsters van vermeende wolvenaantallen op vee. Deze namen in 2020 fors toe.

In november 2019 is de nieuwe aanbesteding voor taxaties voor een nieuwe periode uitgevoerd. Vorig jaar is aangegeven dat indien uit de aanbesteding een hoger bedrag per uitgevoerde taxatie volgt, BIJ12 een nieuwe inschatting maakt van de verwachte taxatiekosten voor de gewijzigde begroting 2020. Dit laatste is gedaan. Bij de berekening is echter de btw per abuis niet meegenomen waardoor er een verschil is van ongeveer €400.000. Een gedeelte van de stijging van de taxatiekosten heeft betrekking op de nadere afstemming en digitalisering van zowel de taxaties als het aanvragen van de tegemoetkomingen.

De rekening-courant sluit ultimo 2020 met een te verrekenen saldo van €9,1 miljoen. Binnen de rekening-courant zijn de saldi per provincie op basis van de werkelijke toerekenbare kosten bepaald (zie bijlage A). Er is rekening gehouden met de afloop van de voorziening 2019 en de voorziening voor de nog lopende dossiers 2020.

5.1.6 Adviescommissie Schade Grondwater (ACSG)

In de begroting zijn vanaf 2019 de uitvoeringskosten geraamd op basis van de werkelijke kosten voor provincies voor schadeadviezen in de afgelopen drie jaar. De kosten voor de afzonderlijke projecten zijn bij de afrekening op basis van daadwerkelijke kosten (zogenaamde "open-eind-regeling") toegekend aan de desbetreffende projecten/provincies en waren afhankelijk van het aantal door de provincies ingediende verzoeken.

Het aantal aanvragen nam toe. Daarbij namen de projectkosten toe vanwege extra opdrachten, externe inhuur en een toename van commissiekosten. De toename van de commissiekosten speelt al meerdere jaren en hiervoor wordt een voorstel tot aanpassing gedaan in de Voorjaarsnota 2021. Doordat in 2020 drie externe onderzoeken zijn uitgezet (zie paragraaf 2.6) zijn de algemene kosten overschreden met ruim €40.000.

De overschrijding van de licenties heeft betrekking op de licentie voor de Waterwijzer Landbouw welke in het kalenderjaar 2020 voor zowel het tweede licentiejaar (2019-2020) als het derde licentiejaar (2020-2021) is betaald.

De totale kosten per project zijn met provincies gedeeld. Er diende eind 2020 nog €309.998 te worden afgerekend met de provincies. Deze verrekening vond plaats waardoor het secretariaat van de ACSG 2020 budgetneutraal heeft afgerond.

5.1.7 GBO provincies

De exploitatie van GBO-provincies sluit ultimo 2020 met een netto overschot van €120.899. Dit overschot is te verklaren uit het vrijvallen van een getroffen voorziening van €226.000, welke niet gebruikt is. Een subsidiebedrag van €80.000 vanuit I&W voor de LGR (grondwater) was daarentegen vertraagd en is niet meegenomen in het resultaat.

Bij de najaarsnota 2020 is besloten tot een onttrekking van €210.000 uit de bestemmingsreserve GBO ten behoeve van diverse applicaties. In 2020 bleek deze onttrekking niet nodig. Het restant van de bestemmingsreserve GBO wordt in overleg met de ambtelijke portefeuillehouders herbestemd in 2021.

Op de andere applicaties is in 2020 een aantal over- en onderschrijdingen te zien. De inhuur van personeel in verband met vacatures zorgt voor meerkosten, hier staan onderschrijdingen tegenover op beheer, hosting en ontwikkeling.

5.1.8 Bestedingsverplichtingen

In het resultaat van de units zijn de bestedingsverplichtingen zoals hierboven per unit toegelicht verwerkt. De betreffende bestedingsverplichtingen zijn opgenomen op de balans. Ten opzichte van de jaarrekening 2019 is gedurende 2020 invulling is gegeven aan de overlopende projecten 2018 en 2019 en een eventueel restant van bestedingsverplichtingen 2018 is vrijgevallen. De bestedingsverplichtingen 2019 zijn voor een groot deel besteed in 2020. Indien er eind 2021 nog een deel openstaat van deze bestedingsverplichtingen, valt dat vrij bij de jaarrekening 2021. Een aandachtspunt hierbij zijn de meerjarige onderzoeken ten behoeve van de OBN.

Voor in 2021 doorlopende projecten 2020 waar verplichtingen voor zijn aangegaan en die niet opgevangen kunnen worden binnen de begroting 2021 is een nieuwe bestedingsverplichting opgenomen.

Op de balans staat onder de post overlopende passiva een bedrag van €2.447.835 als bestedingsverplichting. Het gaat om:

Natuurinformatie en Natuurbeheer

• OBN onderzoeksprogramma 2019 (2019)	€ 584.562
• OBN onderzoeksprogramma 2020	€ 929.683
• Evaluatie ANLb 2020	€ 150.000
• Standaardkostprijzen SNL	€ 103.199
• Ontwikkeling EXPERT t.b.v. karteringen	€ 81.593
• In beheer name CAT1 Natuurkaart (2019)	€ 46.672
• Fact finding studie wolf	€ 62.500
• Overige projecten 2019 (2019)	€ 45.150

Faunazaken

• Ontwikkeling tegemoetkomingsproces (2019)	€ 3.933
---	---------

Expertiseteam Stikstof en Natura2000

• Ontwikkeling AERIUS	€ 325.000
• Living Lab Stikstof	€ 59.000

GBO Provincies

• Aanbesteding hosting en beheer	€ 56.543
----------------------------------	----------

5.2 Baten: verdeelsleutels en bijdragen provincies

Voor GBO-provincies is de exacte bijdrage per provincie afhankelijk van de deelname per applicatie. Voor de bijdragen voor de overige uitvoerende units zijn de verdeelsleutels van de Commissie Jansen aangehouden. Deze verdeelsleutels vormen de basis van de (in 2018) vereenvoudigde financiering.

De bevoorschotting van de interne organisatie van BIJ12 vond plaats conform de bij de vereenvoudiging afgesproken weging van de bovenstaande verdeelsleutels.

De bijdragen voor de tegemoetkomingen faunaschade worden op basis van een trendanalyse op de uitgaven in de drie voorgaande beleidsjaren, jaarlijks geactualiseerd. De ontvangen behandelbedragen voor aanvragen tegemoetkoming faunaschade worden - op basis van de provinciale beleidsregels - voor een groot deel weer terugbetaald aan de aanvragers.

Over 2020 heeft BIJ12 de bijdragen conform de begroting 2020 na Voorjaarsnota gefactureerd. De beperkte wijziging bij de Najaarsnota is niet meer gefactureerd.

Naast de reguliere provinciale bijdragen heeft BIJ12 beperkte baten uit subsidies, specifieke opdrachten en bijdragen van samenwerkingspartners.

6 Resultaatbestemming

Resultaatsbestemming BIJ12 2020

Netto resultaat	786.421
Vrijval reserve kantoorautomatisering	55.051
Vrijval reserve Ontwikkelagenda	17.028
Restitutie	858.500

Het resultaat van BIJ12 over 2020 bedraagt €858.500. Dit bedrag wordt conform de statuten van het IPO gerestitueerd.

De restitutie bestaat uit:

Verdeling restitutie 2020	Netto resultaat	Vrijval reserves	Totaal
Directie en Bedrijfsvoering	168.134	72.079	240.213
Expertiseteam Stikstof en N2000	37.037	0	37.037
Natuurinformatie en Natuurbeheer	460.351	0	460.351
GBO provincies	120.899	0	120.899
Totaal	786.421	72.079	858.500

De verdeling van de restitutie 2020 over de provincies betreft:

Restitutie 2020	Interne Organisatie (Directie en Bedrijfsvoering)	Stikstof en N2000	Natuurinformatie en Natuurbeheer	GBO provincies	Totaal
Groningen	13.769	967	26.767	8.509	50.012
Fryslân	24.126	1.932	68.769	9.172	103.999
Drenthe	21.153	4.613	41.541	7.984	75.291
Overijssel	25.654	5.243	46.548	9.845	87.289
Gelderland	25.969	3.062	62.333	12.257	103.621
Utrecht	15.558	1.474	27.478	10.367	54.877
Noord-Holland	19.667	2.663	37.628	11.505	71.463
Zuid-Holland	20.315	2.449	39.099	12.473	74.337
Zeeland	12.615	1.548	19.285	7.390	40.838
Noord-Brabant	29.880	6.694	49.117	13.626	99.316
Limburg	21.723	5.923	27.972	10.697	66.314
Flevoland	9.785	469	13.815	7.074	31.142
Totaal	240.213	37.037	460.351	120.899	858.500

7 Sociaal jaarverslag

7.1 HRM beleid

Een belangrijk deel van het HRM-beleid is overgenomen van of gebaseerd op het HRM-beleid van het IPO-bureau, mede doordat voor medewerkers van het IPO-bureau en BIJ12 dezelfde arbeidsvoorwaarden gelden (zijnde die van de provincie Zuid-Holland, voor zover niet in strijd met het Burgerlijk Wetboek). Op onderdelen heeft BIJ12 haar eigen HR-beleid. Het voornemen om in 2020 een strategisch HR beleidsplan vast te stellen, is uitgesteld naar begin 2021.

In 2020 kwamen 20 nieuwe medewerkers in dienst bij BIJ12 en had BIJ12 1 stagiaire. Nieuwe medewerkers (ook tijdelijke medewerkers die langere tijd voor BIJ12 gaan werken) krijgen een uitgebreide welkomstmail met informatie over BIJ12 en een eigen mentor. De welkomstmail is in 2020 ge-update. De mentor vangt de nieuwe collega de eerste werkdag op en maakt hem/haar in de weken daarna wegwijs in de organisatie en manier van werken. Het is wenselijk nieuwe medewerkers fysiek op kantoor in te werken, dit kon vanwege Corona echter niet altijd. De introductiebijeenkomst die altijd wordt georganiseerd voor nieuwe medewerker, werd dit jaar aangepast aan de thuiswerksituatie (online en opgeknipt in vier delen).

Twee keer per jaar vindt de P-dag plaats. Op deze P-dagen staat het personeel centraal en bespreekt het management de (potentiële) ontwikkeling van alle medewerkers. Daarnaast is er een maandelijks personeelsoverleg met het MT en de HR-adviseur, het PMT. Het PMT monitort de in de P-dag gemaakte afspraken en is in 2020 verbeterd qua opzet en wat betreft de overzichten.

Opbouw personele organisatie

In 2020 verlieten acht collega's de organisatie. Zeven medewerkers met een tijdelijke arbeidsovereenkomst kregen een overeenkomst voor onbepaalde tijd en van nog twee medewerkers werd hun overeenkomst voor bepaalde tijd, tijdelijk verlengd.

BIJ12 stelde in 2020 29 vacatures open en een opdracht voor een kwartiermaker. Er werden 16 nieuwe collega's geworven. Twee vacatures werden intern vervuld door doorgroei van een BIJ12 medewerker en één medewerker heeft een opdracht aangenomen als kwartiermaker. Drie vacatures werden vervuld door kandidaten die op basis van een detachering al werkzaam waren bij BIJ12. In één procedure is met de best geschikte kandidaat in plaats van een overeenkomst een detachering aangegaan. Van alle procedures werden er zeven gesloten zonder een geschikte kandidaat te selecteren.

Op 1 januari 2020 hadden 69 medewerkers een arbeidsovereenkomst met BIJ12 (bepaalde en onbepaalde tijd), op 31 december 2020 waren dit er 79. De overige formatie werd voor een belangrijk deel ingevuld via detacheringen en een enkele payroll. Daarnaast was een deel van de formatie ingevuld via inhuur.

Opleiding en het goede gesprek

In 2018 is het goede gesprek geïntroduceerd. In 2020 is hier in alle organisatieonderdelen invulling aan gegeven. In de persoonlijke gesprekken, 'het goede gesprek' met medewerkers, is aandacht besteed aan de persoonlijke ontwikkeling van medewerkers en de inzet van het Persoonlijk Ontwikkelbudget (POB) hiervoor. Naast de inzet van het POB is een deel van het opleidingsbudget in 2020 besteed aan BIJ12-brede in-company trainingen, o.a. op het gebied van schriftelijk adviseren en een training 'samen leren, samen reflecteren'. Insights kon dit jaar in verband met AVG wetgeving helaas geen doorgang vinden. Samen met de opleider ICM en de security-officer wordt gekeken naar hoe dit mogelijk weer kan worden opgepakt.

Preventie ziekteverzuim

BIJ12 contracteerde in 2018 samen met het IPO-bureau een nieuwe arbodienst (Human Capital Care). In 2020 is de samenwerking geëvalueerd. Er is een goed vertrouwen in de intenties en de capaciteit van Human Capital Care en de mogelijkheden van het systeem We-care. BIJ12 blijft zich verbeteren in het toepassen van de applicatie. Hiermee wordt het systeem beter benut. In 2019 is gestart met een kwartaaloverleg met de arbodienst (SMT-overleg). Dit is in 2020 voortgezet.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage over 2020 is 6,8% en is slechts licht gestegen ten opzichte van de 6,6% in 2019 (bron: We-Care). Het ligt ook hoger dan het verzuimpercentage in Nederland. Het

ziekteverzuim onder werknemers van bedrijven en de overheid was in het vierde kwartaal van 2020 4,9 % (bron: CBS). De verklaring voor het hogere percentage ligt in een voor BIJ12 vrij hoog aantal langdurige verzuimsituaties. Meerdere medewerkers zijn door onvoorziene omstandigheden langere tijd volledig, en in een enkel geval gedeeltelijk, uitgevallen. Deze medewerkers zijn regelmatig gezien door de Bedrijfsarts en begeleid en geëvalueerd door hun leidinggevende en HR.

7.2 Ondernemingsraad (OR)

Het jaar 2020 was het startjaar voor de nieuwe OR die eind 2019 werd gekozen door de medewerkers van BIJ12. In januari 2020 volgde de OR een starttraining en stelde een werkwijze en visie op die terug te vinden is op het Intranet. Een belangrijk punt uit de werkwijze is dat de OR zichtbaar en benaderbaar is. Doordat 2020 al snel in het teken stond van een pandemie, werd deze werkwijze op een andere manier ingevuld dan vooraf gedacht. Via Teams en SharePoint kon de OR de samenwerking met de medewerkers, directie en elkaar voortzetten.

Eén van de belangrijkste onderwerpen waar de OR zich mee bezig hield, was het huisvestingstraject. Door BIJ12 werden meerdere huisvestingsopties geïnventariseerd, waaronder ook - op verzoek van het IPO-bestuur - het provinciehuis Utrecht. De OR schreef een brief aan de toenmalige IPO-directeur met argumenten waarom verhuizen naar een locatie anders dan de directe omgeving van Utrecht Centraal, slecht zou zijn voor de toekomst van BIJ12. Na het voorgenomen besluit van het IPO-bestuur om BIJ12 te huisvesten in het provinciehuis Utrecht startte een intensief adviestraject. Er werd een enquête uitgezet onder alle BIJ12-medewerkers en gebruikers van het vergader- en ontmoetingscentrum, met in totaal 375 reacties. De OR gaf regelmatig updates in de Keek op de Week en er werden digitale bijeenkomsten voor medewerkers georganiseerd. De OR bracht uiteindelijk een negatief advies uit op het voorgenomen besluit. Het IPO-bestuur koos ervoor om de adviesaanvraag en het voorgenomen besluit op te schorten, waarmee een verhuizing naar het provinciehuis Utrecht voorlopig van de baan is. Het resulteerde verder onder meer in bestuurlijke gesprekken over de toekomstvisie van BIJ12, waar de OR bij aansloot. In 2021 wordt een nieuw besluit genomen en verwacht de OR een nieuwe adviesaanvraag voor de huisvesting van BIJ12.

Tussentijds stemde de OR in met: de bedrijfsfitnessregeling, een format voor de vastlegging van beoordelingsgesprekken, geactualiseerde administratieve organisaties (AOs) op het gebied van HRM en een regeling om medewerkers die de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt, een nieuwe arbeidsovereenkomst aan te kunnen bieden. Ook nam de OR deel aan de werkgroepen huisvesting en coronamaatregelen. Het jaar 2020 werd afgesloten met een OR Jaarplan voor 2021, dat aan alle medewerkers is voorgelegd en besproken is met de directeur BIJ12 en de algemeen directeur van het IPO.

7.3 Formatie

In 2020 had BIJ12 een structurele formatie van 77,7 fte en een tijdelijke formatie van 3,8 fte. De AAC VP adviseerde op 30 september 2020 tot een tijdelijke extra inzet van een communicatieadviseur (0,5 fte, schaal 10) bij Faunazaken in verband met de toenemende aandacht voor de wolf. Het IPO-bestuur besloot op 25 juni 2020 de uitvoering van de regeling drugsafvaldumpingen onder te brengen bij BIJ12. Dit leidde tot een uitbreiding van de structurele formatie met 0,67 fte (schaal 8) bij de unit Faunazaken/ACSG per 1 januari 2021.

De incidentele uitbreiding van de formatie voor Bedrijfsvoering bleek structureel nodig. Deze formatie is daarom omgezet naar structurele formatie (budgetneutrale verschuiving).

Het gaat voor 2021 per saldo om een uitbreiding van de vaste formatie met 2,5 fte en een terugname van de tijdelijke formatie met 1,3 fte. Per 1 januari 2021 heeft BIJ12 hiermee 80,2 fte structurele formatie en 2,5 fte incidentele formatie.

In de loop van 2021 wijzigt mogelijk de formatie nog in verband met diverse ontwikkelingen zoals de transitie van de NDFF, het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), uitbreiding van de ACSG, het Programma Natuur en het Gemeenschappelijk LandbouwBeleid (GLB).

Bijlage A: Rekening courant Faunafonds inclusief uitvoering ganzenregeling

Jaarrekening 2020 specifieke Faunazaken	Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Gelderland	Utrecht	Noord-Holland	Zuid-Holland	Zeeland	Noord-Brabant	Limburg	RC Provincies
Detail specifieke rekening-courant per provincie													
RC positie per provincie ultimo 2019	-202.667	-1.009.306	-22.280	-299.068	187.178	432.332	170.191	-3.243.945	-64.905	-188.857	58.111	147.284	-4.035.931
AV/Bij: afrekening 2019	202.667	1.009.306	22.280	299.068	-187.178	-432.332	-170.191	3.243.945	64.905	188.857	-58.111	-147.284	4.035.931
RC positie na aanvullende mutaties na balansdatum en na afrekening	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Afloop voorziening overlopende dossiers 2019													
Voorz. Uitbetalingen overige dossiers 2019	5.887	55.083		3.370	37.711	98.135	53.802	255.334	125.301	29.169	29.013	65.568	758.373
Voorz. Schatting overige dossiers onder bezwaar en beroep	1.410	29.245		532		28.292	2.772	4.883	7.833	30.495	4.542	13.509	123.513
Voorz: Uitbetalingen overige dossiers 2018	54.209									1.140			55.349
Saldo voorziening 2019 per provincie overlopende dossiers	61.506	84.328	0	3.902	37.711	126.427	56.574	260.217	133.134	60.804	33.555	79.077	937.235
Vrijval voorziening 2019 (A)	-61.506	-84.328	0	-3.902	-37.711	-126.427	-56.574	-260.217	-133.134	-60.804	-33.555	-79.077	-937.235
Voorziening dekking overlopende dossiers 2020													
Voorz. Vanuit MFZ 2020	16.729	232.534	175.510	582.516	54.440	936.546	30.378	1.584.210	482.652	125.986	13.193	149.843	4.384.537
Voorz. Vanuit FF3000 2020		40.965				59.286	6.564						106.815
Saldo voorziening 2020 per provincie overlopende dossiers (B)	16.729	273.499	175.510	582.516	54.440	995.832	36.942	1.584.210	482.652	125.986	13.193	149.843	4.491.352
Toerekening lasten 2020 aan de provincies													
Betaalde tegemoetkomingen dossiers in 2020 - open-eind -regeling	1.024.823	10.780.650	313.750	1.198.414	297.496	3.618.827	2.301.782	9.656.989	1.945.577	1.075.534	525.879	669.402	33.409.122
Overige Faunazaken	141.656	141.656	141.656	141.656	141.656	141.656	141.656	141.656	141.656	141.656	141.656	141.656	1.699.876
Onderzoeksagenda	38.611	38.611	38.611	38.611	38.611	38.611	38.611	38.611	38.611	38.611	38.611	38.611	463.333
AEWA ganzenonderzoek	6.375	12.054	12.750	12.402	2.666	13.097	9.041	8.345	4.984	4.984	18.081	10.084	115.905
Terugbetaalde leges - open-eind -regeling	900	4.800	13.800	64.800	13.650	66.620	93.600	145.800	114.000	57.300	1.275	0	576.545
Taxatiekosten - open-eind -regeling	59.441	563.699	80.200	127.733	16.582	591.288	187.075	436.126	180.007	97.851	97.648	266.465	2.704.114
Totale lasten volgens de jaarrekening 2020 (C)	1.271.805	11.541.471	600.767	1.583.616	510.661	4.470.099	2.768.751	10.428.223	2.428.197	1.415.936	823.150	1.126.218	38.968.896
Baten/verrekeningen													
Voorschot bijdragen provincies 2020 - Open-eind -regeling	796.316	11.005.394	320.881	1.303.906	264.000	4.221.722	1.615.868	7.131.791	1.435.409	954.984	290.343	612.208	29.952.822
Ontvangen Leges	17.100	163.350	26.700	87.900	10.800	144.300	92.100	294.300	127.200	69.300	33.600	0	1.066.650
Voorschot algemene bijdrage provincies	189.140	216.051	195.292	193.882	184.146	223.704	192.179	194.768	191.524	189.650	201.685	191.564	2.363.585
Tussentelling baten/verrekeningen (D)	1.002.556	11.384.795	542.873	1.585.688	458.946	4.589.726	1.900.147	7.620.859	1.754.133	1.213.934	525.628	803.772	33.383.057
RC positie ultimo 2020 (A+B+C-D)	224.472	345.847	233.404	576.542	68.444	749.778	848.972	4.131.357	1.023.582	267.184	277.160	393.212	9.139.956

Bijlage B: Resultaat 2020 per unit

	Werkelijke Uitgaven Excl. BTW 2020
Interne organisatie	
Directie en bedrijfsvoering	
salariskosten	1.449.832
Interne organisatie overige kosten	
Personele kosten	633.124
Huisvesting en ICT	1.015.589
Diverse kosten	324.063
Diverse baten en baten derden	-127.092
Provinciale bijdragen	-3.463.650
Onttrekking bestemmingsreserve Ontwikkelagenda	
Overschot Interne organisatie	-168.134
Stikstof en Natura2000 (voormalig PAS-bureau)	
Personele kosten	849.563
Kosten beheer Aeries	1.980.280
Onderzoek/kennisdeling	295.813
Monitoring en rapportage	107.852
Overige uitvoeringskosten/communicatie	90.559
Programma ondersteuning	215.378
Informatiepunt Stikstof	0
Diverse baten en baten van derden	-45.668
Provinciale bijdragen	-3.530.816
Overschot Stikstof en Natura2000	-37.037
Natuurinformatie en Natuurbeheer	
Personele kosten	1.789.906
Uitvoeringskosten Informatievoorziening en (coördinatie) monitoring	1.917.537
Uitvoeringskosten SNL	2.057.290
Uitvoeringskosten NDFP (Provinciaal aandeel)	
Algemene stelpost	
Diverse baten en baten van derden	-54.472
Provinciale bijdragen	-6.170.612
Totaal Natuurinformatie en Natuurbeheer	-460.351
Faunazaken	
Personele kosten	1.200.544
Uitvoeringskosten (incl. wolvendraaiboek)	522.520
AEWA ganzenonderzoek	115.905
Open-eind-regeling afhandelen faunaschades	40.242.919
Onderzoek	445.465
R.c. Faunafonds	-9.139.957
Provinciale bijdragen	-32.316.407
Diverse baten	-1.070.990
Saldo Faunazaken	0
Secretariaat ACSG	
Personele kosten	409.173
Uitvoeringskosten	611.185
Afrekening ACSG	-309.998
Diverse baten	
Provinciale bijdragen	-710.360
Saldo Secretariaat ACSG	0
GBO	
Personele kosten	1.007.462
Uitvoeringskosten	3.280.536
Baten derden	-136.364
Diverse baten	-428.595
Provinciale bijdragen	-3.843.938
Onttrekking bestemmingsreserve	
Overschot GBO	-120.899
Totaal positief resultaat	-786.421

